

LAVINPROGNOSER

SVERIGES
LAVINUTBILDNINGAR

Skoteråkning och lavinsäkerhet

Vad kan vi gemensamt åstadkomma de närmaste åren?

Mattias Tarestad:

- Från Helsingborg
- Skidåkare
- Alperna & Kanada
- Första lavinerfarenhet 1999
- Friluftssintresse
- Började jobba med lavinsäkerhet 2006
- Har kört skoter i jobbet
- Äger ingen snöskoter

Naturvårdsverket samordnar lavinsäkerhetsarbetet i Sverige

Arbetar med all
slags fjällsäkerhet

Utvecklar lavinprognoser

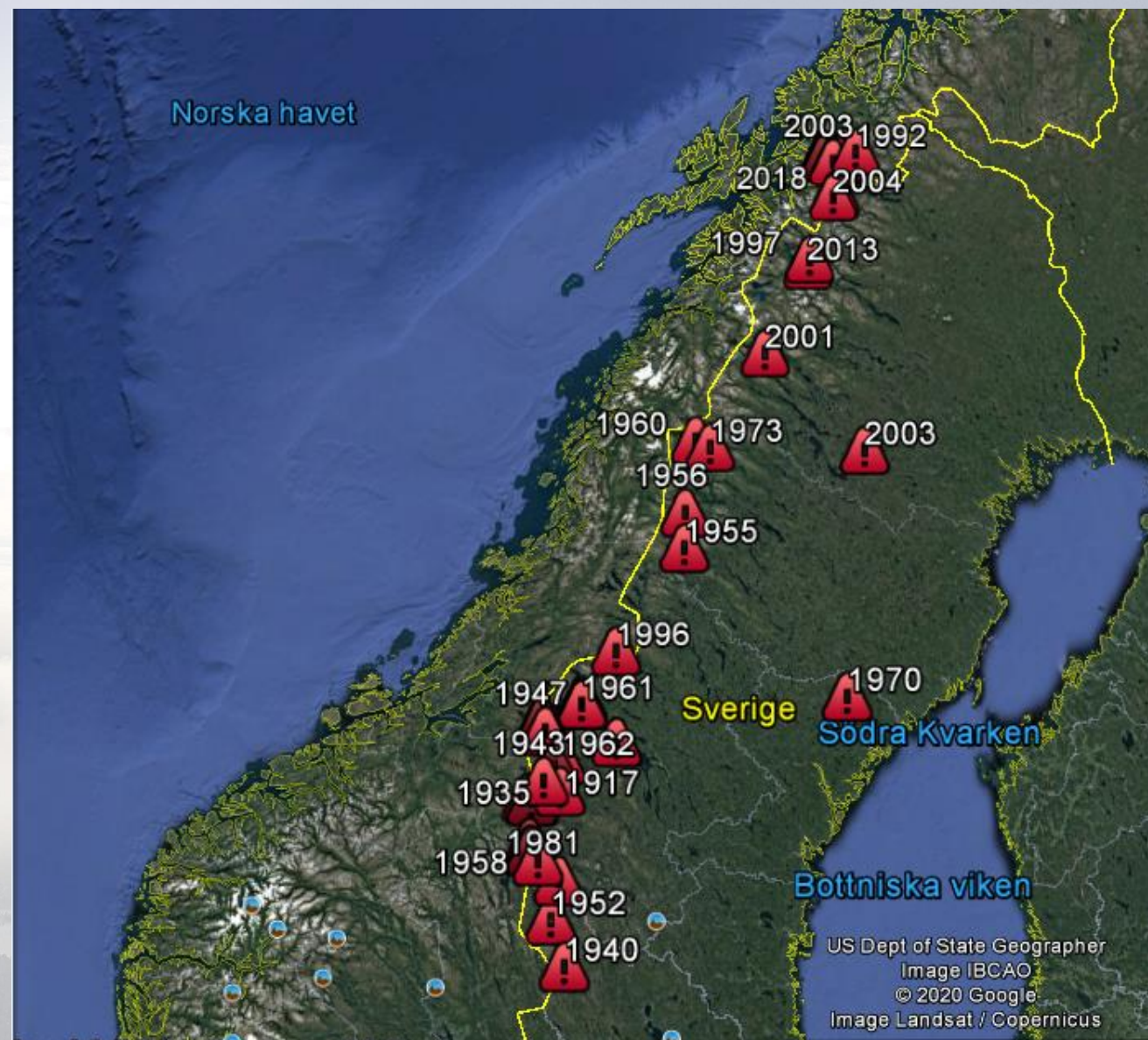

SVERIGES
LAVINUTBILDNINGAR

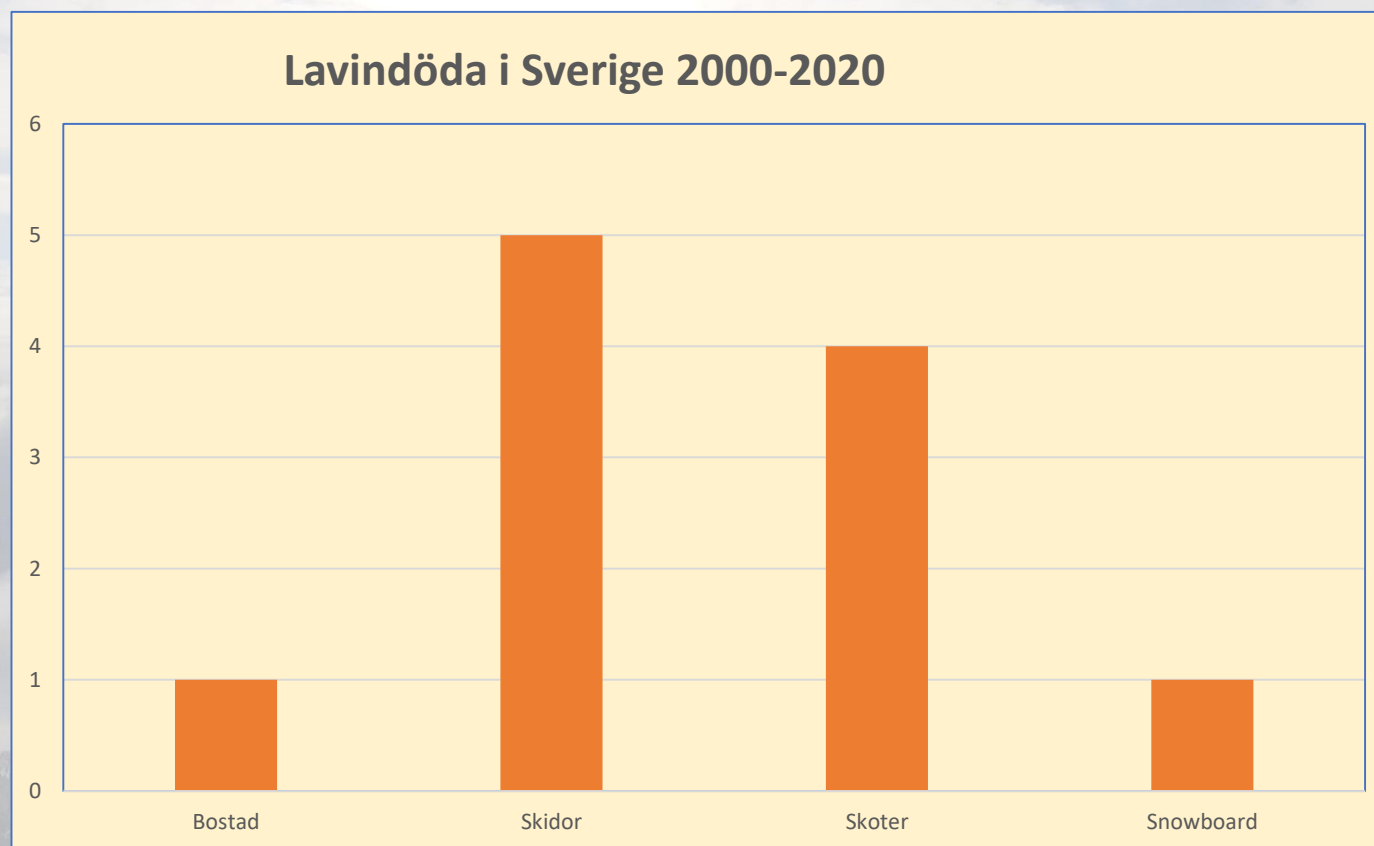
Lavinutbildningar

Statistik för Sverige

Geografisk
utbredning av
dödsfall i laviner

Statistik för Sverige- dödsfall 2000-2020

Incidenter & close calls...

Statistik är inte allt...

Man död i lavin - stor lavinfara i hela länet

LJUNGDALEN En man i 45-årsåldern avled i en lavin i Ljungdalen på torsdagen. Under de kommande dagarna råder fortsatt "betydande lavinfara" i hela länet.

- Längs branta sluttningar är det riktigt farligt just nu, säger Petter Palmgren vid Naturvårdsverkets lavinprognostjänst till LT.

Det var vid 17-tiden på torsdagen som larmet om olyckan kom in. En lavin hade gått i Södra Gröndörstöten i Ljungdalen. Fyra skoteråkare vistades i området och en av dem hamnade under snömassorna.

Räddningsinsatsen var massiv med fjällräddare, vinhundar, ambulanshelikoptrar och hjälp från Norge. Mannen hittades också i lavinen och det påbörjades hjärt-lungräddning, men

En annan person i sällskapet fick lättare skador, men de övriga två klarade sig oskadda. Området var så pass lavinfarligt (en fyra på den femgradiga skalan) att insatsen

hans liv gick inte att rädda. - Man uppskattar att han legat under snön i cirka 40 minuter, säger Björn Pettersson, befäl vid polisens regionledningscentral, till ltz.se

Just nu har faran bedömts som en trea på den femgradiga skalan, vilket betyder "betydande lavinfara".

- Många kanske tror att eftersom en trea ligger i mitten på skalan så är det inte så farligt. Men betydande lavinfara är farliga förhållanden. Längs branta sluttningar är det riktigt farligt just nu, säger Petter Palmgren, vid Naturvårdsverkets lavinprognostjänst.

Allra farligast just nu är det längs sluttningar som lutar åt söder och sydost. - Det kan förstås skifta med vädret. Men vår rekommendation nu är att undvika branta sluttningar och i Jämtlandsfjällen så finns det ju stora möjligheter att vistas där det är flackare.

Vad är det som ligger bakom lavinfaran? - Det beror på de senaste tidens blåsiga väder, som har gjort att det lagt sig mycket snö på branta sluttningar.

Simon Gunnholt
063-15 55 20
simon.gunnholt@gsmmedia.se

Utgångspunkt

- Skoteråkare är inblandade i lavinolyckor i Sverige.
- Dödsfall har förekommit.
- I Nordamerika står skoteråkare för merparten av dödsfallen i lavinolyckor.
- Skotrarna har utvecklats enormt mycket.
- Försäljningen av mountain-maskiner ökar årligen?
- Möjligheterna att ta sig till komplex terräng är stora.
- Kunskapen och medvetenheten om laviner hos svenska skoteråkare generellt bedöms som låg.

A snowmobiler wearing a teal and pink suit and a helmet with goggles is riding a pink snowmobile through a snowy, rocky landscape. The snowmobile has two bright headlights on. The rider is leaning forward, and the snowmobile is kicking up a cloud of snow. The background is a dense forest of snow-covered trees.

Hur tror vi att framtiden
ser ut?

Hur vill vi att framtiden
ska se ut?

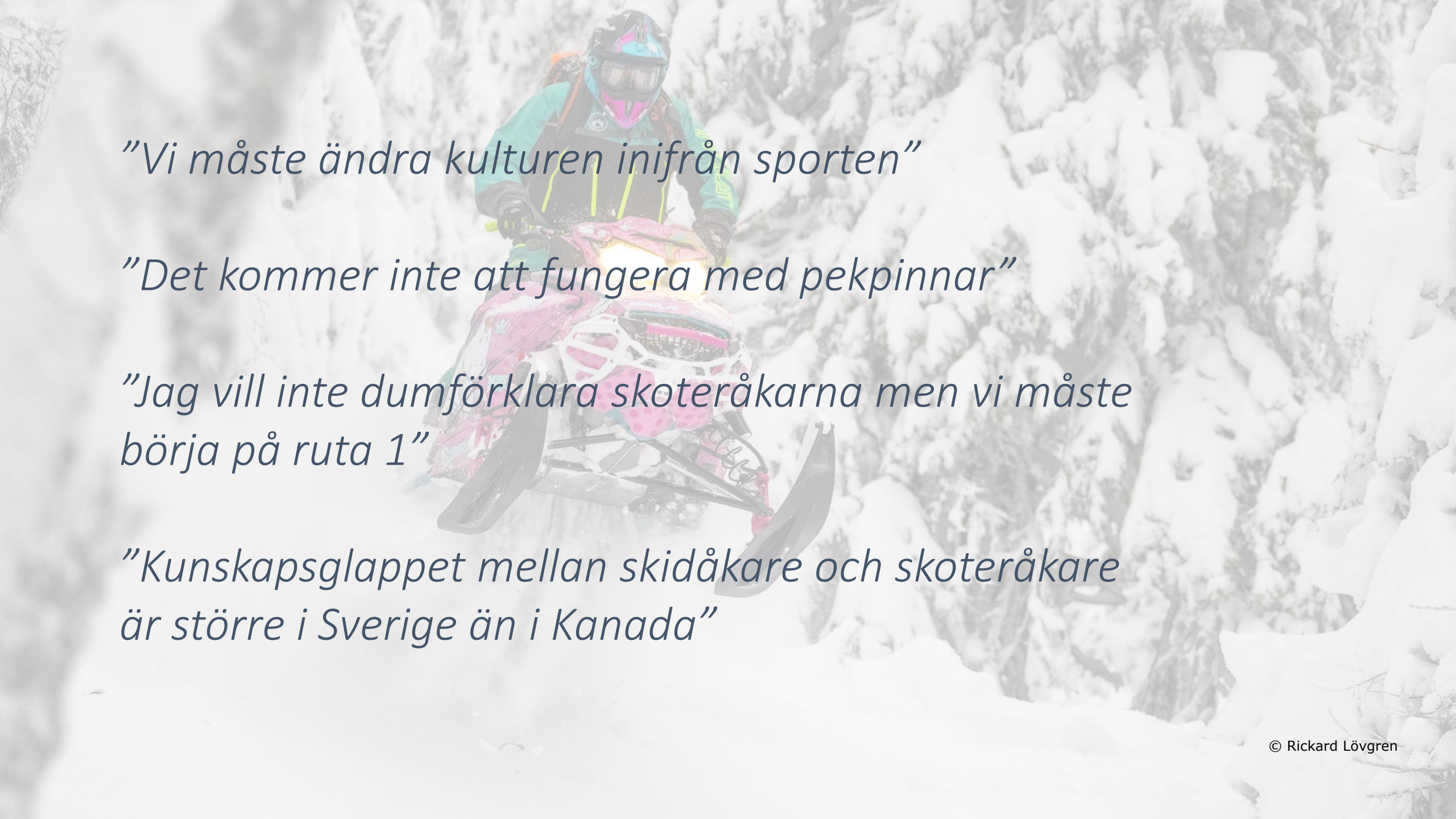

Ca 30 minuter för 4 personer att få upp skotern (dock utan någon stress).

Okänt antal kulor,
okänt antal kammare...

A snowmobiler wearing a teal and black suit, a helmet with goggles, and a backpack is riding a pink snowmobile through a snowy, wooded area. The snowmobile has a bright headlight and is kicking up a cloud of snow. The rider is looking forward, and the snowmobile is moving towards the viewer.

”Vi måste ändra kulturen inifrån sporten”

”Det kommer inte att fungera med pekpinningar”

”Jag vill inte dumförklara skoteråkarna men vi måste börja på ruta 1”

”Kunskapsglappet mellan skidåkare och skoteråkare är större i Sverige än i Kanada”

Vad kan lavinprognoser erbjuda skoteråkarna?

Lavinfaran kan mätas och beskrivas

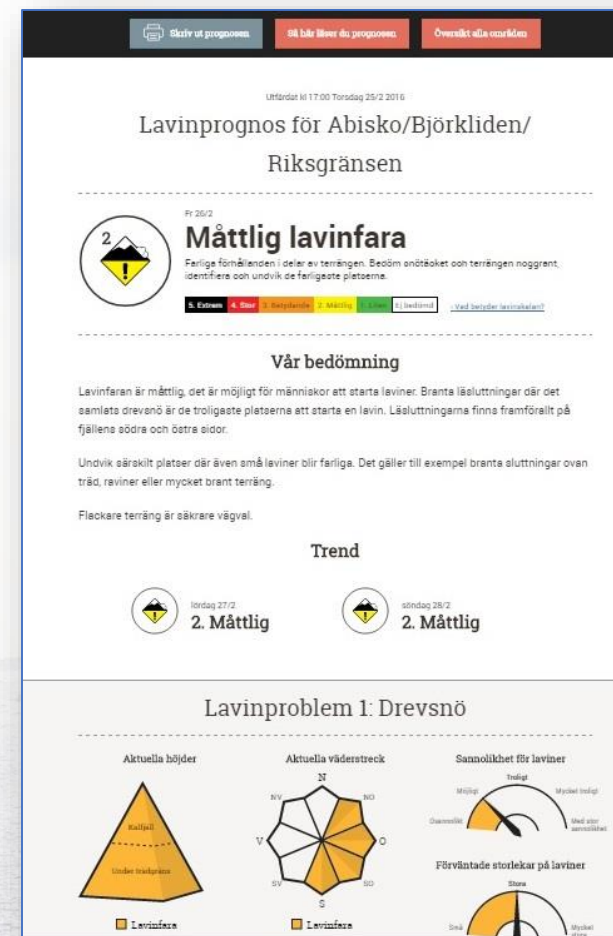
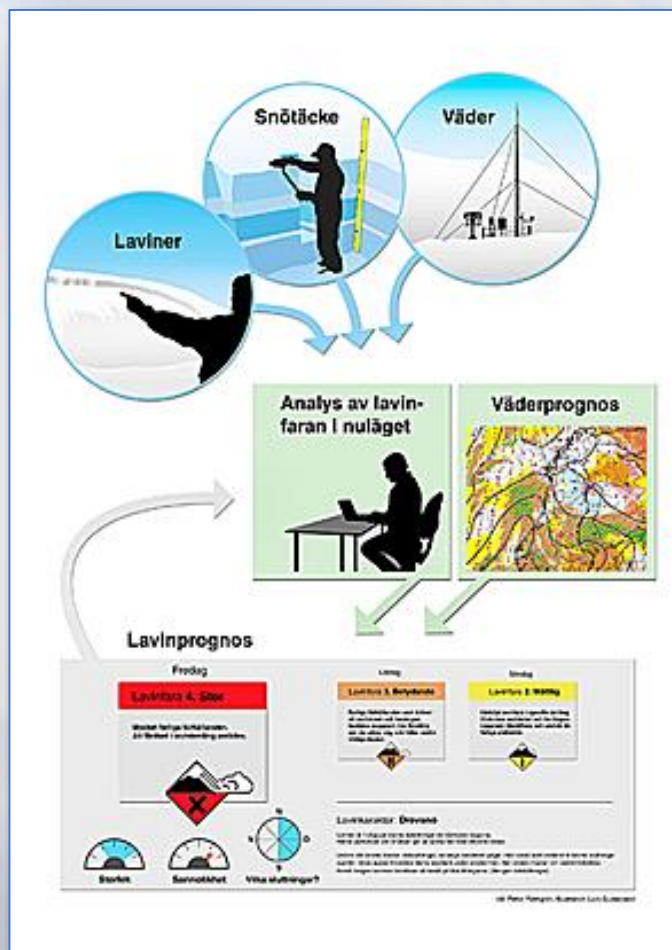
LAVINSKALA				
Gäller från och med 2013 och tills vidare.				
SYMBOL	LAVINFARA	REKOMMENDATIONER	SANNOLIKHET FÖR LAVINER	STORLEK OCH UTBREDDNING
	5 <i>Extrem</i>	Extremt Farligt		
	4 <i>Stor</i>	Mycket Farligt		
	3 <i>Betydande</i>	Farligt	Små laviner i många områden, eller stora laviner i delar av terrängen, eller mycket stora laviner på enstaka platser.	
	2 <i>Måttlig</i>	Lurigt- farligt på en del platser		
	1 <i>Liten</i>	Mestadels säkert		

• Lavinfaran är en kombination av hur sannolika laviner är och hur stora de förväntas bli. Du påverkar själv vilka risker du tar genom att välja var, när och hur du åker.

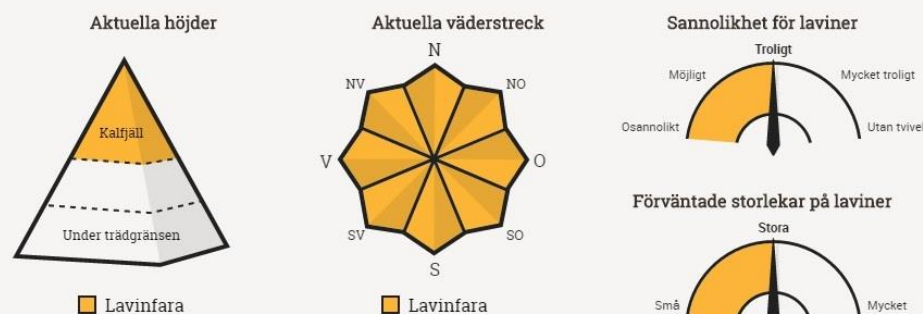
Flest lavinolyckor inträffar vid "3 – Betydande lavinfara"

Lavinprognoser – förklarar bedömningen av lavinfaran

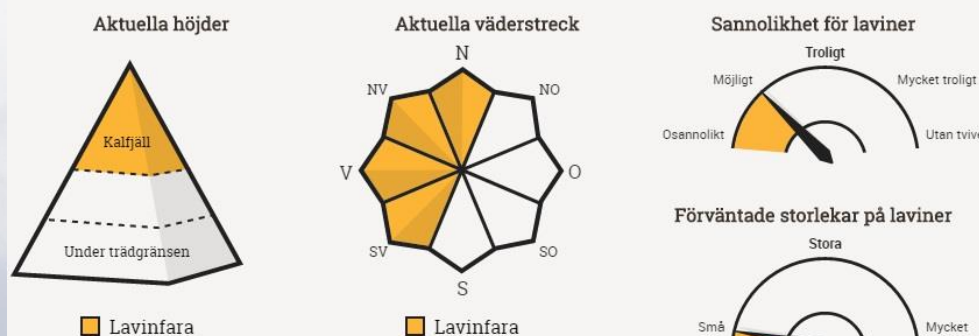

Lavinprognoser ger viktig och detaljerad information

Lavinproblem 1: Bestående svaga lager

Lavinproblem 1: Drevsnö

- Vilka är de aktuella lavinproblemen?
- Var i terrängen är det lavinfarligt?
- Hur sannolika är laviner?
- Hur stora laviner kan förväntas?

Använd lavinprognoser varje dag!

Lavin- och snöobservationer

Våren kom med besked och det har dundrat i bergsmassiven på eftermiddagarna. Nu verkar vintern göra comeback. Oräknliga laviner har observerats senaste dagarna; både våta flaklaviner och våta lössnölaviner stora nog att begrava en människa. De flesta spontant utlösta, men även skidåkarutlösta. De flesta har gått mellan 12 och 18 på dagarna, och följer solens uppvärmning från ost till väst (men flest på sydliga sluttningar). Under snart en vecka har det varit soligt vårväder med plusgrader både dagtid och en del nätter. Översta delen av snötäcket är på många ställen i en smält-frys-fas som skiftar mellan dag och natt, förutom på nordliga sluttningar där det ännu finns kallsnö högre upp på kalfjället. Djupare ner i snötäcket finns de bestående svaga lagren som fortfarande har potential att skapa stora laviner. Värmepåverkan, antingen från sol eller plusgrader, har gjort att de bestående svaga lagren extra instabila. Testresultat fortsätter visa på sprickutbredning i de bestående svaga lagren, samt senast under måndagen har en väldigt stor lavin startat i detta lager, på en ostsluttning söder om Singiområdet. (just utanför prognosområdet).

Fjällväder

SMHI Fjällväder

Historiska prognoser

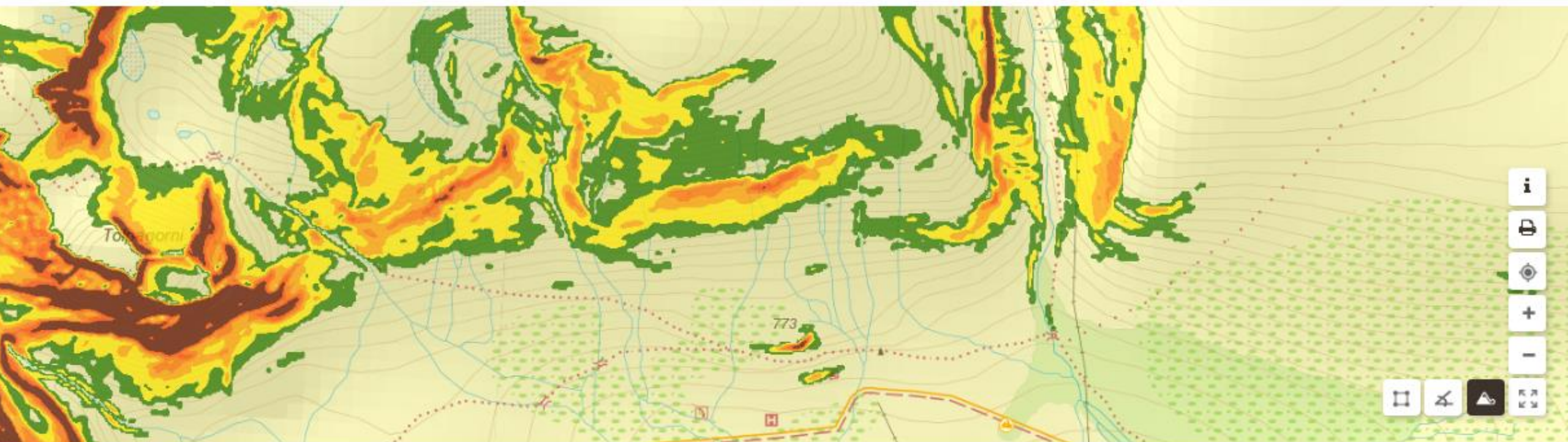

LAVINPROGNOSER

Nationella lavinprognoser från Naturvårdsverket

Lutningskarta

[English](#)

Skriv ut prognosen

Så här läser du prognosen

Översikt alla områden

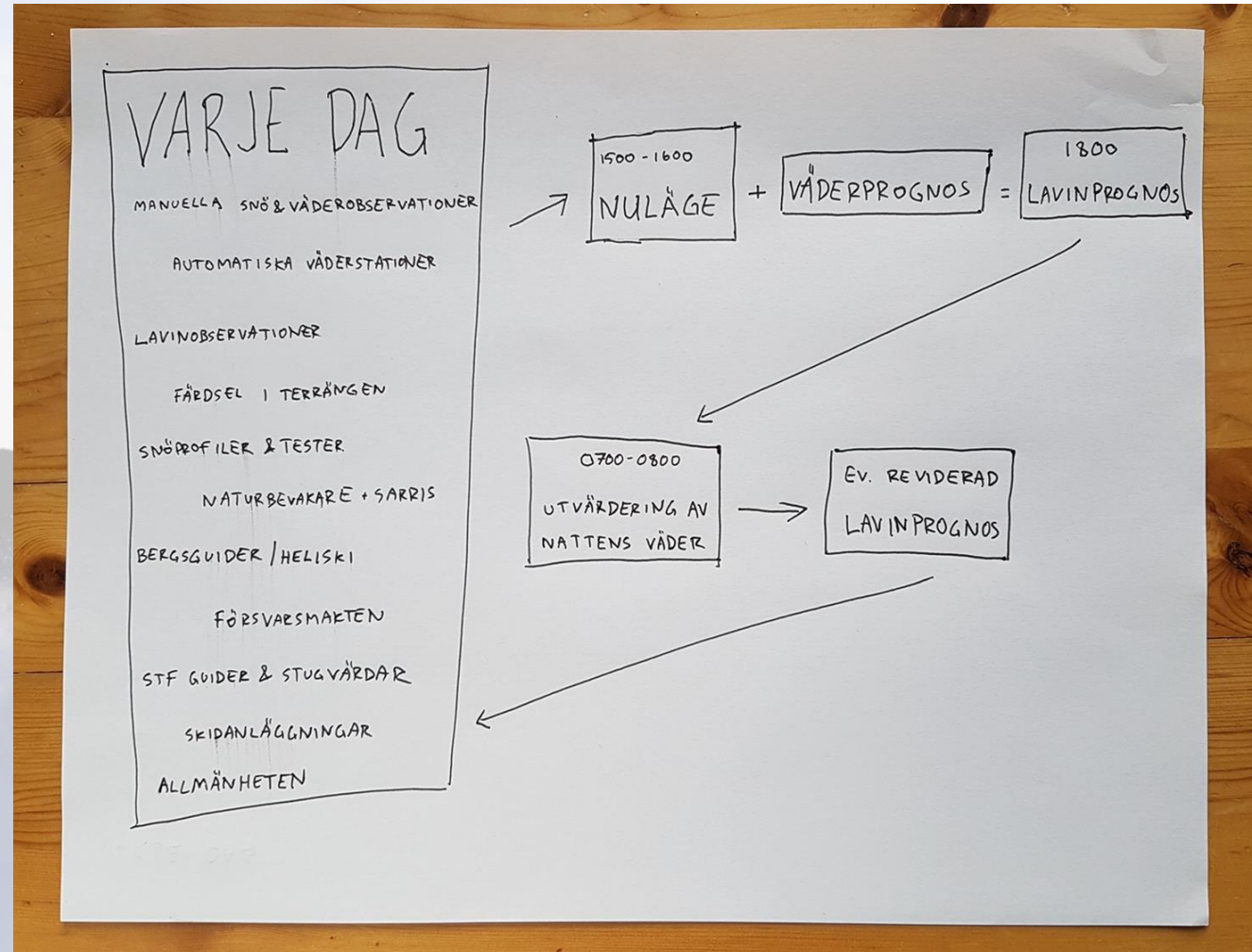
Snöskoterrådet 2020

Lutningsgrad

Lutningskartan visar var i terrängen det är tillräckligt brant för att laviner ska kunna utlösas. [Läs mer om lutningskartan](#)

Jobbet gör inte sig själv...

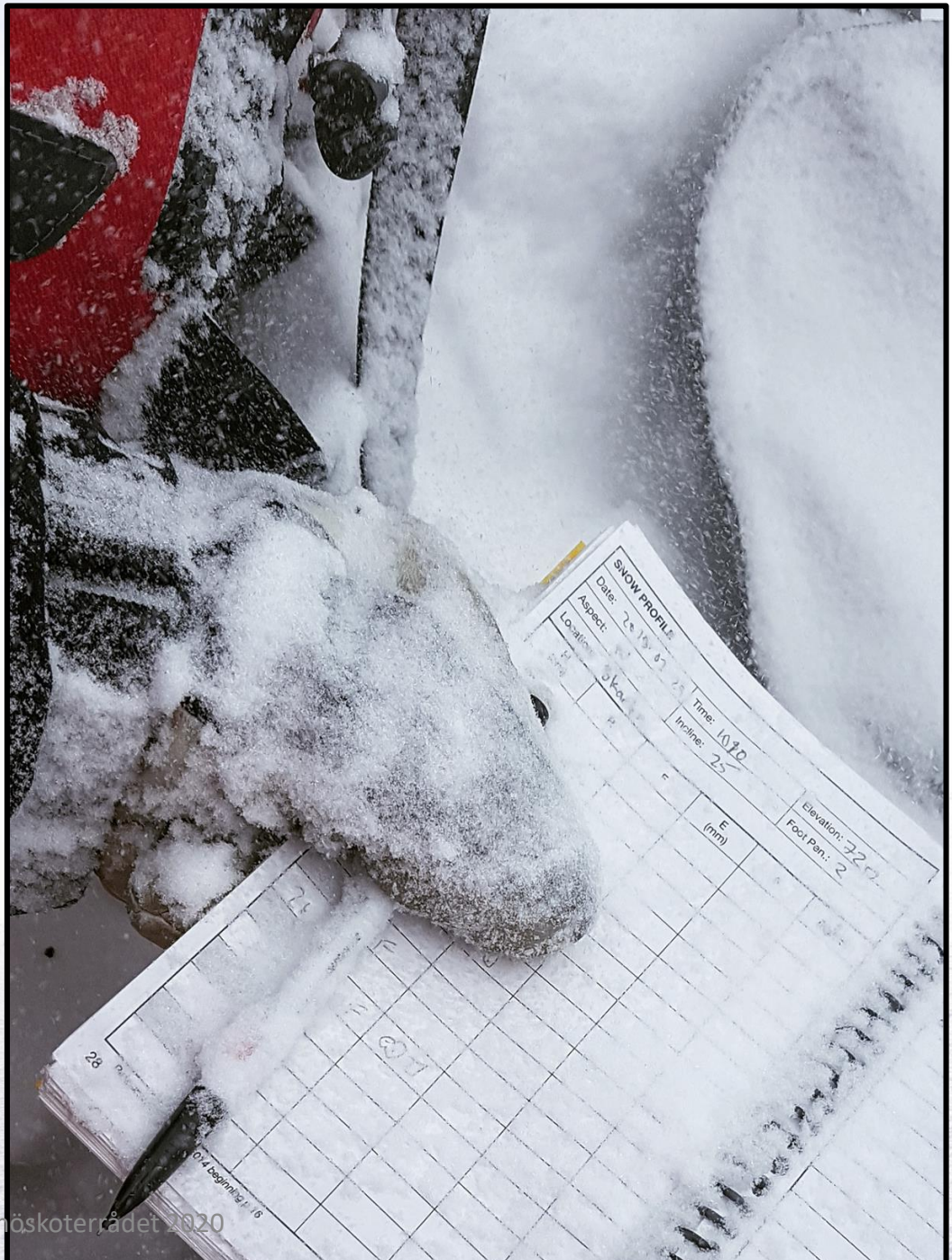

Häng med till mitt kontor en dag!

Lavinprognosområden täcker stora ytor

Vikten av att titta i kikaren minst lika mycket som i luppen

Snöskoterrådet 2020

Samarbete ger mer information och träffsäkrare prognoser. Hur kan du bidra?

Date Range

Last 7 days (Tue, Feb 27, 2018 - Tue, Mar 6, 2018)

Location

All Locations

Include
Proprietary
Data?

Save to PDF

Layout

Tabular Map Chart

Messages¹⁹

Avalanche Obs³¹

Avalanche Summaries⁶⁵

Avalanche Hazard⁷²

Snow Profiles³⁴

Terrain²²

Snowpack Description⁴⁷

Field Summaries²⁹

Weather Obs¹¹¹

Operation	Location(s)	Age Range	Num	Size	Char	Trg	Trg Dis	Incl	Asp	Elev	Depth	Width	Length	Bed Surface	Failure Plane	PWL	Comment
Norrbotten																	
avinsprognoser	Björkliden	0-12 hrs	1	1	Persistent Slab	Na									SH(5-10)	28-29 Jan 5	Inrapporterad sent igår
avinsprognoser	Kaisepakte	72+-72+	1	2	Wind Slab	U											SAMMA LAVIN SOM M
roggnosområde	Tarfala	0-24 hrs	2	1.5-2	Wind Slab	Na			S								2 st Na, gått under on
roggnosområde	Keb	72+ hrs	1	2	Unknown	Na											Samma karaktär på fl
roggnosområde	Tarfala	72+ hrs	1	1	Persistent Slab	Na		30	SE	1180	10-30	15				Januari Fc	Äldre lavin, men intre
roggnosområde	Tarfala	24-24 hrs	1	1.5	Unknown	Na			E								Gått någon gång unde
roggnosområde	Keb	72-24 hrs	1	1	Wind Slab	Na											Troligtvis gått 28/1 -
roggnosområde	Tarfala	72+ hrs	2	1.5	Unknown	Nc			SE								Troligtvis Nc, och trol
roggnosområde	Keb	12-24 hrs	1	1	Wind Slab	Na			SE		10	5-10	15				Delvis överdrevad kåg
roggnosområde	Keb	0-24 hrs	1	1.5	Wind Slab	Na			E								
roggnosområde	Tarfala	72+ hrs	1	1.5	Unknown	Na			SE								Troligtvis senaste vec
R	Obs		1	1-1.5	Wind Slab	Sa		35-(40)-45	N-NE	600-800	10-(15)-20	25-30	100				

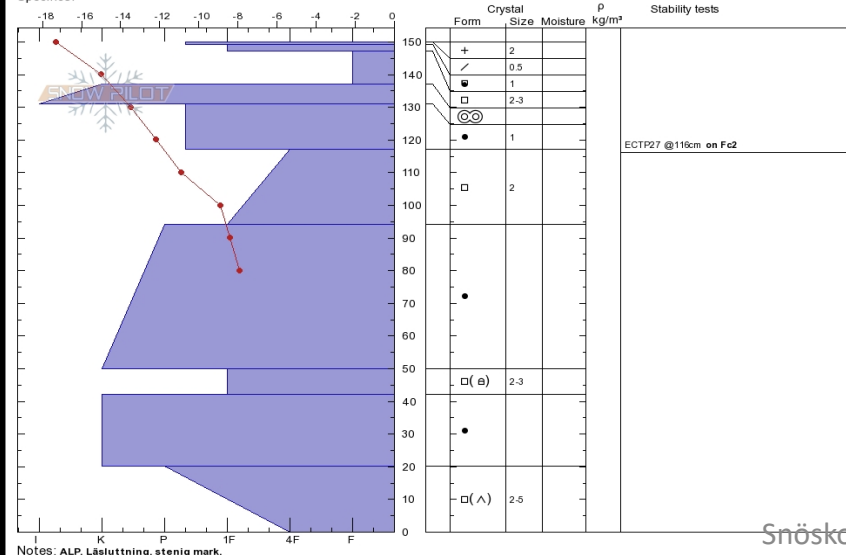
Rapporten ska in!

S om insteg Hydrologen Jenny Råghall
Kebnekaise
Sweden
Elevation: 1380 m
Aspect: NE
Wind Loading: previous
Specifics:

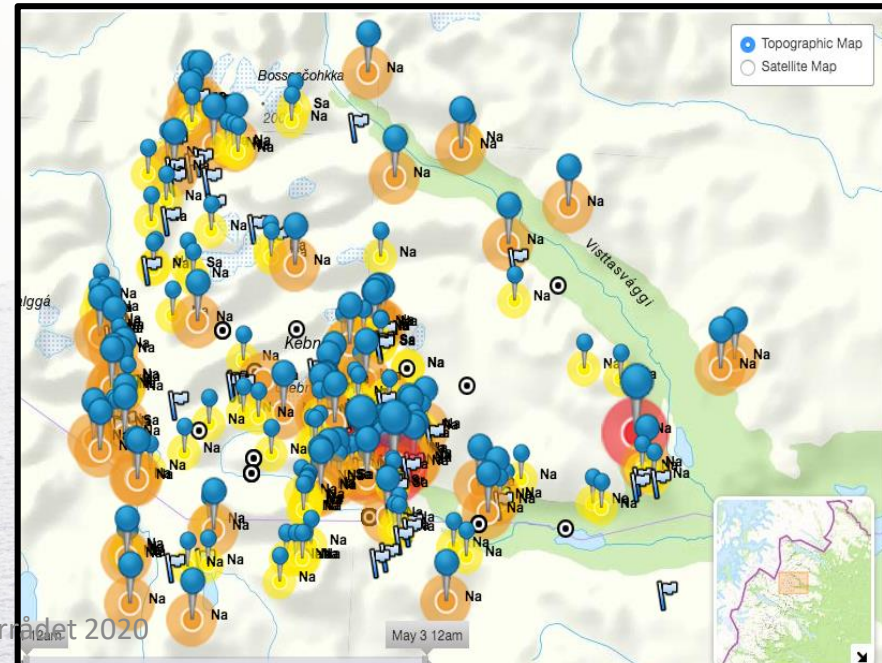
Tue Feb 27 10:30 2018
Co-ord:
Slope Angle: 21°
Wind Loading: previous

Stability:
Air Temperature: -10.5°C
Sky Cover: FEW
Precipitation: NO
Wind: W Light Breeze

HS150 PF20
Stability Test Notes
116: on Fc2
Layer Notes
131-137: Laminat
0-20: Även spår av ruttande M

Snöskoterområdet 2020

LAVINPROGNOSER

Norska havet

Botten-
havet

Finland

Norge

Oslo

Falun

Gävle

Härnösand

Östersund

Umeå

Luleå

Kiruna

Helsingfors

i

+

-

+

+

Vad behöver lavinprognoser av skoter (-turism-)branschen?

A snowmobile rider in a pink jacket and helmet is navigating a snowy slope. The rider is positioned in the upper right quadrant of the image, leaning forward. The snowmobile is pink and white. The background is a vast, snowy landscape with some distant trees visible on the horizon.

Kort sikt

© Rickard Lövgren

Lite längre sikt:

© Rickard Lövgren

Snöskoterrådet 2020

Avslutande tankar om framtiden

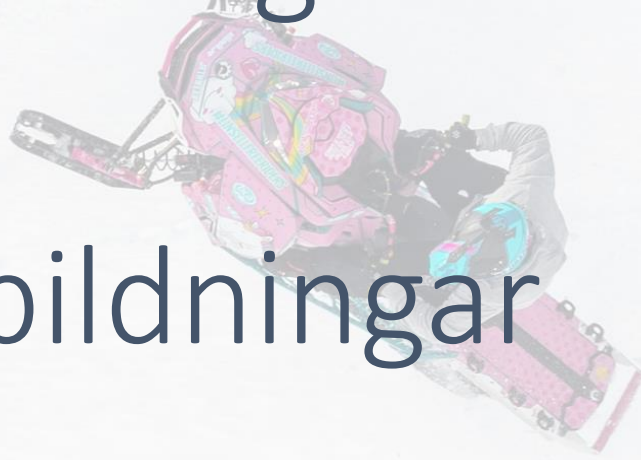
- Problem?
- Lösningar?
- Samverkan?
- Kan vi lära av varandra?

Följ oss gärna på Instagram:

@sverigeslavinutbildningar

@lavinprognoser

Stort tack till:

- Jenny Råghall – Lavinprognoser
Kebnekaise
- Martin Borg – Saferide Sweden
- Rickard Lövgren – Fresh set of tracks